BERLINGSKE
1. SEKTION LØRDAG 15. APRIL 2017

Dalai Lama og dennes mulige reinkarnation skaber atter splid i forholdet mellem Kina og Indien. Han har netop besøgt et kontroversielt grænseområde mellem de to nabolande.

Dalai Lama i »Sydtibet« vækker kinesisk vrede

Af Lasse Karner laka@berlingske.dk

Tibetanernes spirituelle overhoved, Dalai Lama, vinker til tilhængere, mens han forlader Jangchub Chorten i Tawang i det nordøstlige Indien tidligere i april. Foto: Anuwar Hazarika/Reuters

Hvis kineserne virkelig tror på reinkarnation, kan de begynde med at finde en genfødt udgave af Mao Zedong. Sådan lød det spydige budskab fra en Dalai Lama i klukkende storform, der tidligere på ugen besøgte byen Tawang i det nordøstlige Indien.

Den ligger i omkring 3.000 meters højde og har ikke meget mere end 10.000 indbyggere. Men stedet er både et religiøst og geopolitisk knudepunkt.

Ifølge tibetansk buddhisme var det her, den sjette Dalai Lama blev fundet for over 300 år siden. Tibetanernes åndelige leder er siden blevet reinkarneret otte gange og ankom således til Tawang som den fjortende af slagsen. Om der bliver en nummer femten er ikke sikkert, for Kinas Kommunistparti vil bestemme over den proces, og det vil den nuværende Dalai Lama ikke gå med til. Så hellere helt afskaffe skikken, mener han. Kineserne insisterer på, at den næste Dalai Lama skal findes i Kina og godkendes af det kinesiske styre. I Tawang benyttede Dalai Lama lejligheden til at betegne den tilgang som nonsens.

»Kina vil have mig til at reinkarnere i Kina, de europæiske lande vil have mig dér. En sjæl ... hvordan opdeler man den?« udtalte han til avisen Hindustan Times. »Ingen ved, hvem eller hvor den næste Dalai Lama vil blive født eller komme fra,« understregede han.

Kinesisk modvilje

Kina ser Dalai Lama som en politisk leder og fjende af Kommunistpartiet og følger hans rejseaktiviteter nøje.

Det fører ofte til kritik af værtsnationen, hvilket også var tilfældet denne gang. Og det selv om Dalai Lama til dagligt bor i Indien, hvor den tibetanske eksilregering holder til. Årsagen er, at Tawang og den delstat, hvor byen ligger, er en del af en grænsestrid mellem Kina og Indien. Området kalder kineserne for Sydtibet. At Indien tillader Dalai Lama at besøge stedet, ser Kina som en bevidst provokation. Allerede inden besøget udtalte talsmanden for det kinesiske udenrigsministerium, at det ville få betydning for det bilaterale forhold mellem de to store nabolande.

Samme budskab har den indiske ambassadør i Beijing fået overleveret. Indien har svaret igen ved at opfordre til *ikke* at opfinde konflikter. Den indiske regering vil ikke lade Kina diktere, hvad der sker inden for landets grænser, lyder den officielle udmelding. Men at besøget også handler om politik og er en markering over for Kina kan ikke udelukkes. Dalai Lama har tidligere besøgt delstaten, men denne gang blev han modtaget af en indisk minister. Og det er ikke den eneste gang, at han inden for det seneste halve års tid har deltaget i officielle arrangementer eller mødt repræsentanter fra regeringen.

Indisk modvilje

Den nuværende indiske regering har haft magten i tre år. I begyndelsen kom den Kina i møde, og holdt Dalai Lama på afstand. Men det var før en række kinesiske beslutninger, der er gået Indien imod. Kina har bl.a. blokeret for indisk medlemskab af gruppen af nukleare leverandørlande, der regulerer handel med atomteknologi. I FNs sikkerhedsråd har Kina sat en stopper for Indiens ønske om at få sat lederen af en pakistansk terrorgruppe på rådets terrorliste. Og så bekymrer det regeringen i New Delhi, at Kina vil investere milliarder i infrastruktur i Pakistan, hvilket også er planlagt i områder, Indien anser som værende indiske.

Set i det lys er det ikke så underligt, at Indien er blevet mindre lydhør over for Kinas ønsker, forklarer landets tidligere udenrigsminister, Shashi Tharoor, i en klumme i Asia Times. Eksempler fra andre steder i Asien viser, at Kina forventer, at andre lande føjer sig.

»Men Indien er noget større end Kinas andre regionale naboer og er lavet af et hårdere stof. I stedet for at eskalere konflikten om Dalai Lamas besøg, bør Kinas ledere lade vreden stilne af og forvise episoden til gårsdagens nyheder. Hvis de ikke gør det og i stedet efterlever deres trusler, kan de meget vel komme til at opdage, at Indien også har kort at spille,« skriver Shashi Tharoor.

Ifølge Dalai Lama har Tawang og den indiske delstat aldrig været en del af Tibet. Den kinesiske reaktion på besøget, mener han derfor har været ubegrundet.

»Men det er normalt, at Kina tilføjer mine spirituelle besøg politisk kulør,« udtalte han.

Lasse Karner er Berlingskes korrespondent i Kina

FAKTA

Indien, Kina og Lamaen

Dalai Lama flygtede til Indien fra Tibet efter et mislykket oprør i 1959. Siden har han sammen med den tibetanske eksilregering haft base i den indiske by Dharamsala. Den indiske regerings beslutning om at lade tibetanerne slå sig ned i landet vakte stor vrede i Beijing. Mindre sammenstød mellem Indien og Kina langs de to landes grænse i Himalayabjergene førte til et kinesisk overraskelsesangreb i 1962. Krigshandlingen stod på i en måned og resulterede i, at Kina besatte nye landområder. Hvor den over 3.000 kilometer lange grænse går, er Kina og Indien stadig ikke enige om. Det gælder bl.a. den indiske delstat Arunachal Pradesh, hvor byen Tawang ligger. I Kina bliver området kaldet for Sydtibet.